

akti+

Jako jeden tým

Tři stovky českých a amerických výsadkářů nacvičovaly během cvičení Saber Junction 2017 dobytí letiště Hradčany

Tradiční kurz tentokrát přivedl studenty Univerzity obrany do africké džungle

Orli místo jaguárů

Titulem tohoto článku by se dal ve stručnosti shrnout rozdíl mezi tradiční dubnovou účastí zástupců Univerzity obrany na kurzu přežití ve Francouzské Guyaně, pořádaném francouzskou cizineckou legií a letošním kurzem, na který koncem března odcestovali rotmistr Rodolfo Maršík a rotný Václav Krabáč. Vzhledem k tomu, že oba studenti se nakonec zúčastnili bojového kurzu francouzské námořní pěchoty v africkém Gabonu, je možné říci, že všechno bylo úplně jinak.

Že nepůjde všechno podle plánu se Rodolfo Maršík a Václav Krabáč dozvěděli krátce po příletu do Francie. Pokračování cesty do obvyklého místa konání kurzu ve francouzském zámořském departementu v Jižní Americe totiž znemožnily tamní nepokoje a stávky. Během týden trvajícího období nejistoty se objevilo několik variant náhradního řešení – karibský Martinique, východoafrické Džibutsko, Pyreneje či Gabon. „Přáli jsme si Martinique nebo také Džibutsko, protože většina současných konfliktů probíhá v pouštním prostředí, takže výcvik tam by byl zajímavý a přínosný. Jenže na takovou variantu jsme nebyli vůbec vybavení,“ vrací se rotmistr Maršík do doby, kdy nebylo jasné, zda vůbec nějaký kurz proběhne.

Surprajz jako denní program

Nakonec padla volba na poslední uvedenou zemi, ležící na západním pobřeží rovníkové Afriky. Z Univerzity obrany dorazil souhlas s touto volbou

a také podpora ve formě zajištění víz. Od studeného severofrancouzského pobřeží tak přišla cesta do tropického rovníkového prostředí a v hlavním gabonském městě Libreville přeprava autobusem z letiště k prvnímu ubytování na černém kontinentu. „Přijeli jsme k hale, chvíli jsme na to koukali, čekali jsme, že dostaneme nějaké pokoje se sprchou, a místo toho to byla jedna prostora s asi sto lůžky,“ popisují studenti první dojmy z ubytování.

Hlavní část kurzu proběhla v tropické džungli, kde byly kolem zpevněné cesty rozmístěny jednotlivé výcvikové prostory a základny. „Prostředí nebylo tak nebezpečné jako v Guyaně, o níž mi kolega ze speciálních sil říkal, že by tam zadek na zem nedal. V Gabonu se dalo spát na zemi, potkali jsme nějaké pavouky, stonožky, nejvíce nebezpeční tam byli velcí mravenci, kteří útočili na lidi a kousali,“ popisuje prostředí výcviku Václav Krabáč. Náplň tvořila střelba, boj zblízka, taktika, maskování, činnost v noci a další. „Přímou v džungli jsme cvičili topografii, kterou jsme

si pak v praxi vyzkoušeli, když jsme hledali jednoho kolegu. Zmizel, nevěděli jsme, zda není někde zraněn, ale nakonec jsme zjistili, se se ukryl na jedné ze základen. Tento jeho čin byl vyhodnocen jako dezerce a byl z armády propuštěn,“ říká rotmistr Maršík.

Denní část výcviku probíhala mezi šestou hodinou ranní a šestou večerní. Vzhledem k poloze Gabonu na rovníku se vstávalo za tmy a zamětnání končilo před setměním. „Pevný denní režim tam nebyl žádný, všechno bylo, jak říkali Francouzi, „surprajz“ – překvapení. První z nich nastalo hned úvodní ráno, kdy jsme vyrazili v lijáku na údajnou snídani, která se však nekonalala. Úplně promoklí jsme pak seděli celé dopoledne v klimatizované místnosti a paradoxně nám v tropech byla strašná zima, kterou jsem já odskákal nachlazením,“ uvádí rotmistr Maršík jeden z důsledků problematické komunikace.

Bez jídla a spánku

Na rozdíl od guyanského kurzu přežití šlo tentokrát o kurz bojový. „Cílem bylo dostat člověka do situace, aby se cítil jako v boji – to znamená málo spánku, málo jídla, velká zátěž,“ hodnotí kurz Rodolfo Maršík. O jednu bojovou dávku jídla se tak dělili dva, čtyři vojáci a třeba i celé družstvo. Po dvanáctihodinovém denním programu následoval čas pro hygienu a odpočinek. Ovšem ten nikdy netrval dlouho. „V osm jsem se uložil k spánku, jenže v tom vedru se nedalo usnout. A za chvíli dorazilo s rachotem auto, zaskřípěly brzdy

a už jsme čekali, kdy mezi nás dopadne dýmavnice a vyženou nás z hamaky na noční zaměstnání," říká rotný Krabáč a dodává: „Během prvních pěti dnů jsme naspali dohromady tak osm hodin.“

Několikrát však účastníci kurzu spali přímo na zemi v mokřích maskáčích, přikrytí pončem, se zbraní u sebe a připraveni kdykoliv vstát a vyrazit. Instruktoři se přitom snažili rozespálým vojákům jejich zbraň vzít. Pokud se to podařilo, musel pak dotyčný celý den nosit místo zbraně dvacetikilogramovou železnou tyč. A pomáhat přitom zbytku čety s dalším vybavením – 25litrovým kanystrem, 90 kilogramů vážící kladou, třemi lany pro překonání řeky, horolezeckým vybavením a vysílačkou.

Stříbrný a zlatý orel

Účastníci kurzu byli průběžně hodnoceni, jak zvládají fyzickou a psychickou zátěž. Absolvovali také ve stanoveném čase překážkové dráhy a na základě získaných bodů pak byla oceněna celá četa. Václav Krabáč se individuálně ocitl mezi patnácti nejlepšími a se svou četou získal zlatý odznak s vyobrazením orla, přičemž mu pomohla výborná komunikace a spolupráce v rámci jeho jednotky. Zcela odlišnou zkušenost udělal s francouzskými kolegy v četě Rodolfo Maršík: „Pro mě to bylo 11 dní samoty, ostatní se mnou neuměli a nechtěli komunikovat, byl jsem izolovaný od ostatních a mnohdy jsem nevěděl, kam vůbec jdeme, co se bude dít.“ Paradoxně se jako těžce překonatelnou překážkou ukázala jeho dobrá znalost angličtiny, která odrazovala francouzské kolegy od komunikace. I přes tento handicap získal rotmistr Maršík druhé nejvyšší ohodnocení – stříbrného orla.

„Před odjezdem jsem o sobě pochyboval, zda to zvládnu, i vzhledem ke své výšce, ale jel jsem tam s cílem, že chci skončit jako nejlepší. Nakonec se mi podařilo získat zlatého orla, ocenění mi předal velitel kurzu, což pro mě byla velká čest,“ hodnotí svou účast na kurzu Václav Krabáč. Jeho kolega pak vyzvedává roli týmu: „Je jedno, jak pracuje jednotlivec, jak je silný, jaké má výsledky, vždycky je to o kolektivu, pokud je člověk v misi nebo při vojenské akci, vždycky funguje v nějakém týmu a záleží na spolupráci v něm.“

Jeden poznatek však oba studenti Univerzity obrany vyzdvihují nad všechny ostatní. „Nikdy bych nevěřil, že člověk může fungovat s tak malým množstvím jídla a skoro beze spánku,“ shodují se bez ohledu na odlišnou zkušenost rotmistr Maršík a rotný Krabáč. Díky výjimečným okolnostem absolvovali unikátní kurz a rozšířili univerzitní sbírku prestižních zahraničních ocenění.

Text: Viktor Sliva, foto: CAOME a autor

Stodvojka v Jordánsku dokázala svoji profesionalitu a připravenost

Warrior 2017

Tým 102. průzkumného praporu z Prostějova se zúčastnil náročného klání na základně KASOTC, která patří k nejmodernějším a největším na světě. Na průzkumníky čekala řada náročných úkolů v podmínkách pouště a využití tvrdé, tříměsíční přípravy.

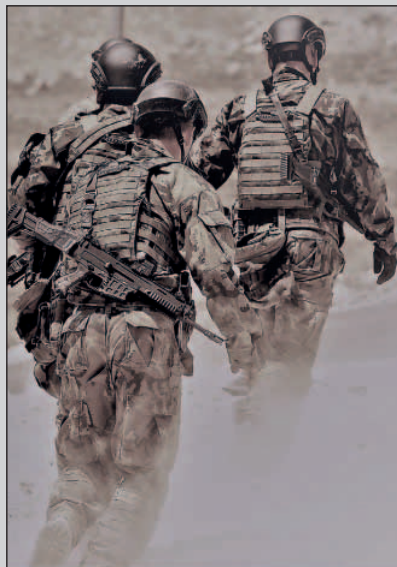
Na konci dubna nadešla pro tým 102. průzkumného praporu z Prostějova (102. pzpr) dlouho očekávaná chvíle. Tohoto dne byl naplánovaný přesun letounem CASA letectva Armády České republiky do exotického Jordánska na základnu KASOTC (King Abdullah II Special Operator Training Center). Touto chvílí byla ukončena poměrně dlouhá a náročná příprava týmu na cvičení Warrior 2017. Tým se připravoval déle než tři měsíce za vydatné pomoci specialistů na střelbu a taktiku z celého resortu i mimo něj. K výcviku bylo využito mnoho různých střelnic a výcvikových zařízení armády i policie. Naběhlo se bez nadsázky stovky kilometrů. Od druhé fáze přípravy bylo pro veškerý výcvik využíváno i zbraní, které se používaly i při samotné soutěži. V průběhu tří měsíců tým 102. pzpr tak úzce spolupracoval s týmem specialistů České zbrojovky, kteří se pravidelně účastnili výcviku a seznamovali vojáky s největšími modely ze své produkce.

Nový BREN a P-10C

Jednalo se o útočnou pušku CZ BREN 2 a pistoli CZ P-10C a vojáci tak měli k dispozici to nejmodernější vybavení a zkušenosti od nejlepších střelců v České republice. Zapůjčení zbraní v místě konání soutěže se v minulosti ukázalo jako největší slabina. Tentokrát jsme měli mít tyto zbraně na místě s předstihem a plně k dispozici. Před odjezdem a naložením materiálu na vozidla byla provedena kompletní kontrola materiálu dle předem připravených seznamů. Nic potřebné nemohlo zůstat doma. Vše se mohlo hodit a mohlo by to chybět v nejméně vhodnou dobu.

Málo místa, první výzvy

Po přesunu letounem CASA na základnu KASOTC v Jordánsku šlo o drsný teplotní skok a prostředí pouště. Teplota už od rána přesahovala 30 stupňů a vánek, který vál, byl jako z fénu. Na letišti na vojáky čekal připravený autobus, jenž je po provedení nezbytných kontrol převezl na základnu. Na té čekala veškerá běžná poučení jako na základnách NATO. Ubytování bylo pro průzkumníky z Prostějova nachystáno v nevelké místnosti, kde byly čtyři dvoupatrové postele. Po nastěhování materiálu se rázem zjistil

první nedostatek a to, že se v místnosti nedá pohnout. Ergonomické řešení pokoje doznalo mnoha změn a pro vojáky tak šlo o první vlastní úkol. Vymyslet, jak vše složit tak, aby byla snadná a rychlá manipulace a zároveň jak si získat trochu prostoru pro sebe.

Zbraně od CZUB

Druhý den pobytu v Jordánsku se nesl ve znamení příprav. Zkompletován byl materiál a byla provedena kontrola zbraní zapůjčených od CZUB, která dokázala zaslat tyto zbraně do místa konání cvičení s předstihem. Česká zbrojovka byla rovněž v tomto ročníku partnerem a sponzorem celé akce Warrior 2017. Cvičení, které bylo vlastně soutěží průzkumných, policejních a speciálních jednotek, se účastnilo 31 týmů ze 17 zemí a 4 kontinentů. S lehkostí by šlo poznamenat, že cvik dělá mistra, ale až praktické srovnání s týmy z celého světa dává reálnou představu o odlišných postupech, jiných možnostech, odlišném využití povoleného materiálu a výbavy, taktice a přístupu k plánování provedení jednotlivých úkolů. Sledování ostatních týmů vždy otvíralo diskuzi o správně zvolené variantě a podněcovalo znovu k zopakování postupu a nadřívání průběhu plnění úkolu.

Drilování postupů

K naplňování úkolů bylo vždy dostatek času. Jednotlivé etapy byly opravdu náročné. Vydání pokynů k úkolům „teamleaderům“ probíhalo vždy večer před samotným úkolem. Přes noc se pak vše vždy rozebralo a naplánovalo na další den. Brzy ráno byl postup při plnění úkolu několikrát zopakován a probraly se i další možnosti řešení. Každý den se plnily dva hlavní úkoly a několik doplňkových disciplín. Soutěž byla zaměřena na bezchybnou střelbu na dlouhé i krátké vzdálenosti vždy po vydatné zátěži, překonávalo se množství překážek, řešily nepředvídatelné

komplikace a v poušti se naběhal nějaký ten kilometr. Na konec většiny situací byl zařazen transport raněného a ve výčtu plněných úkolů je nutné poznamenat, že veškeré úkoly se plnily v balistické vestě, která vždy musela mít více než 10 kg, což se několikrát v průběhu celé soutěže kontrolovalo, a navíc v balistické přilbě.

Pořadí určoval čas

Pořadí týmů na jednotlivých úkolech stanovoval dosažený čas. Za jednotlivé nesplněné úkoly nebo minuté cíle se celkový čas vždy násobil podle validity cíle a nesplněné překážky. Nejnáročnější úkol dne byl hodnocen dvojnásobkem bodů. V letošním roce byla celá soutěž pod dozorem instruktorů z USA, kteří všem měřili stejným metrem a bezpodmínečně trvali na dodržení veškerých regulí. Náš tým byl vybaven novou verzí nosného systému od firmy 4Msystem, který se v praxi ukázal jako všestranně použitelný. Naopak, přilby se ukázaly jako nevhodné a také jako dost velká slabina. Firma REDO věnovala týmu 102. pzpř k plnění úkolu střední batohy, které prokázaly svou kvalitu a dobré zpracování. Tatáž firma zapůjčila k prověření funkčnosti v pouštních podmínkách čističku na vodu, která byla vyzkoušena a lze potvrdit jednoduchost jejího používání.

Dobrá střelecká příprava

K průběhu soutěže. Na co se vojáci připravili velmi dobře byla střelecká část, a to se potvrdilo i prvním a třetím místem v jednotlivých na vložené střelecké disciplíně. Rozhodně nezaostávali ani v rychlosti plnění úkolů v zastavěné oblasti. Co moc natrénováno nebylo a v minulých ročnících této soutěže se tato činnost ani nevyskytovala, byl transport raněného v různých situacích a přes různé překážky s využitím několika druhů nosítek. Na soutěži byla k tomuto účelu využívána figurína zvaná DUMMY, která měla od 70 do 120 kg. Dummy se stával společníkem našich vojáků až příliš často a proto by bylo vhodné si pro další přípravu

podobnou figurínu opatřit. Transportovat bezvládnou figurínu nebo kolegu, který dokáže alespoň částečně spolupracovat, je totiž velký rozdíl. Co nám dala soutěž zejména, je naše porovnání s ostatními státy, s nimiž nepřichází naši vojáci do styku až tak často. Je dobré zjistit, na co kladou důraz a jak se připravují, jak jsou vybaveni a v čem jsme lepší my a v čem zase oni. Cíl je jasný v maximální možné míře zavádět do výcviku nové trendy a způsoby přípravy, tak aby čas trávený výcvikem byl co nejefektivnější. Poznatku si tak nakonec průzkumníci odvezli mnoho.

Průměrné umístění, výzva pro příští ročníky

A jak to celé dopadlo? V konečném pořadí jsme obsadili 18. místo z 31 týmů. Dalo by se říci,

že průměrně, rozhodně jsme neklamali. Náš cíl – obsadit jedno z prvních 15 míst jsme ale nespĺnili. Tyto týmy totiž plnili ještě jednu poslední a nejnáročnější disciplínu, tak zvanou „Kings challenge“, kde se rozdělával trojnásobek bodů, a šlo v podstatě o takové finále, s více atributy, na které bylo nutno pamatovat. Na závěr patří poděkování všem, kteří naše vojáky podporovali a měli podíl na tomto velice dobrém výsledku. Mnoho velmi dobrých týmů bylo překonáno a ti ostatní jsou výzvou ke zlepšení do příštích let. Být osmnáctý na světě není zase až tak špatné.

Text: mjr. Ing. Gustav Lakoš, Michal Voska, foto: CZUB a mjr. Ing. Gustav Lakoš

Tři stovky českých a amerických výsadkářů nacvičovaly během cvičení Saber Junction 2017 dobytí letiště Hradčany

Jako jeden tým

Stíhačky ve vzduchu, střelba. Tři stovky padáků s maskovanými vojáky se začerněnými tvářemi se snáší k zemi. Tak začalo společné cvičení českých a amerických výsadkářů ze 43. výsadkového praporu z Chrudimi a ze 173. výsadkové brigády 2. výsadkového praporu 503. pěšího pluku na letišti Hradčany v Ralsku. Jejich společným úkolem bylo dobýt zpět ztracené letiště, udržet ho a předat ho dalším jednotkám.

Nejdřív proběhlo v krátkém sledu několik vln výsadků. V první vlně bylo sto českých výsadkářů. Jakmile dopadají z letadla, nepřítel na ně útočí. Jejich úkolem je v první fázi dobýt letištní objekty v okolí runway. První výsadek totiž musí obsadit a zajistit letištní dráhu pro druhou vlnu výsadkářů. Proto druhá vlna přistává bezpečně a není ohrožována nepřitelem.

Dobýt území a ovládnout ho

„Během prvního výsadku jsme simulovaně přišli o dva vojáky,“ říká zástupce velitele 43. výsadkového praporu major Ivo Zelinka. „Naši stovku výsadkářů doplnily dvě stovky amerických vojáků a smyslem společného cvičení tady v Ralsku je připravit se na společné nasazení při konfliktu střední intenzity, kdy konkrétně jeden z východních členů Severoatlantické aliance ztratil část území ve prospěch souseda. Naším cílem je toto území získat zpět a letiště, které se nepříteli podařilo obsadit, dobýt, ovládnout a využít pro následné operace Aliance.“

Padákové výsadky startovaly ze dvou míst. Američtí výsadkáři, doplnění o tři české, startovali z letecké

základny Aviano v Itálii a české vysazoval z pražského letiště Kbely letoun CASA C-295.

Pro české a americké výsadkáře to nebylo první setkání. To poslední proběhlo loni na podzim. „Tento prapor tu však s námi cvičí poprvé,“ informuje podplukovník Jiří Adamec, velitel 43. výsadkového praporu Chrudim. „Toto neobvyklé prostředí je však cenné jak pro naše výsadkáře, tak i pro americkou stranu. Smyslem je, abychom dokázali s klíčovými jednotkami, které jsou nám podobné a jsou dislokovány nedaleko od nás, spolupracovat jako jeden tým.“

Úkolem těchto jednotek rychlého nasazení je vždy rychlý výsadek, dobytí strategického cíle, jeho udržení a po předání dalším jednotkám opětovně rychlé stažení.

Kompletní systém i nové padáky

Tváře po zuby ozbrojených výsadkářů zakrývají maskovací barvy nebo kukly. K dispozici mají mapy a zmíněný komunikační systém. Ten skrývají v utajené místnosti v provizorní budově velení.

Displeje však není možné vidět, informace podléhají utajení.

„Poprvé jsme tu nasadili kompletní systém, který dokáže sdílet obrázky a video na dlouhé vzdálenosti,“ konstatuje major Zelinka. „Díky tomu na svém stanovišti vím, co se odehrává daleko ode mne. Pokud se něco děje v rohu letiště, velitel na místě mi to dokáže dát na vědomí a to jak pomocí videa, tak fotografií. Naše rozkazy jsou potom adekvátní přímo k dané situaci. Jsme prvním praporem v rámci pozemních sil naší armády, který je touto technikou vybaven.“

Čeští výsadkáři tady v Ralsku také použili nové padáky, závěsné vaky na zásoby i na nové zbraně.

To, že se cvičení odehrávalo na letišti Hradčany v Ralsku, tedy na území, které armáda nevládní, je i velkou výhodou. Prostor je pro vojáky neznámé, ale dobrý stav přistávací dráhy v minimálním provozu jim plně vyhovuje. „Je to letiště uprostřed ničeho, daleko od všeho, takže zde můžeme manévrovat podle svých představ,“ upřesňuje Ivo Zelinka. „Pro naše i americké vojáky je to mimořádná zkušenost a šance vyzkoušet si boj v reálném prostředí a neznámém terénu.“

Moment překvapení a rychlost

Polorozbořená budova u přistávací dráhy, kterou se podařilo českým výsadkářům osvojit krátce po vysazení, sloužila ke zřízení improvizovaného velení 43. výsadkového praporu z Chrudimi.

Při seskoku mají na sobě výsadkáři vybavení o váze i více než 50 kilogramů. Dobývání strategických

bodů jim trvalo od prvního výsadku v odpoledních hodinách až do půlnoci. To vše bez podpory vozidel. „Pro výsadkové operace je to zcela typické, všechno si musíme oběhat sami,“ vysvětluje Zelinka. „Naši devizou je moment překvapení a rychlost.“

Území bylo dobyto kolem dvaadvacáté hodiny. Pokud by převzetí území trvalo déle, další letouny by nepřistávaly. „Ztrátu letadel, kdy území není zcela ovládnuto, by nikdo neriskoval a noční přistání na letišti tohoto typu by proto byla velmi riskantní záležitost,“ dodává major Zelinka. „Je proto možné, že velitel tohoto uskupení by podle momentální situace rozhodnul, aby letouny přistály až za denního světla.“

I během noci se však na dobytém území udržuje bojeschopnost. Část vojáků po náročných bojích odpočívá a nabírá síly, část je na strategických pozicích. V rotacích se potom krátce střídají.

Američané plní své úkoly na jiném místě než čeští vojáci. Kontrolují nedaleko ranveje vzdušný prostor a vyhodnocují počasí. „Cennou lekcí, kterou si z tohoto společného cvičení odnášíme, je používání různých typů letounů, a to za velmi obtížného počasí,“ přiblížil účast amerických vojáků velitel 2. praporu 173. výsadkové brigády podplukovník Michael Kloeppe.

Bezpečně vysazení techniky

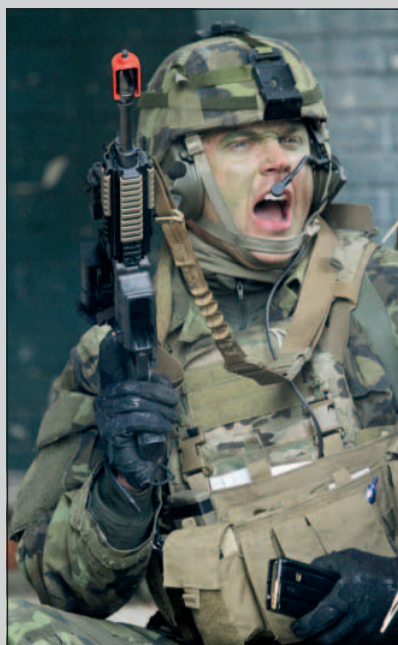
Třetí fází společného výcviku českých a amerických výsadkářů po dobytí a udržení území je i zajištění bezpečného výsadku techniky z dopravních letounů. Nad letištěm proto hřměly dva letouny L-159 s dvacetimilimetrovým kanonem, které likvidovaly fiktivní pozice nepřátel, aby přistávající letadla ochránily.

„Součástí naší jednotky byli i dva letečtí návodčí, kteří letouny naváděli ze země,“ doplňuje major Zelinka. „I tato činnost je pro nás velmi cenná, a to opět pro neznámý terén a prostředí, ve kterém se při ostrém nasazení obvykle pohybujeme.“

Čeští a američtí výsadkáři již spolu cvičili. Naposledy to bylo loni na podzim. „Letošní cvičení je oproti tomu loňskému odlišné,“ informuje major Zelinka. „Minule proti nám stál povstalecký protivník, dnes jsme si vyzkoušeli konflikt střední intenzity. Ale hlavně tu dnes s námi cvičil jiný americký prapor. Loni to byli vojáci z 1. praporu 1. výsadkového pluku z Německa. Byť je to ta samá brigáda, tak prapor, se kterým cvičíme nyní, je z Itálie.“

Perfektně sladěný tým

Smyslem podobných cvičení je, aby čeští výsadkáři dokázali spolupracovat s klíčovými jednotkami,

se kterými je na základě druhu výcviku společné nasazení pravděpodobnější. Podstatné je také jejich působení v blízkém okruhu našich hranic. „Jsou to výsadkáři, proto je pro nás velmi cenné a důležité simulované si vyzkoušet společné nasazení v krizové situaci, vzájemnou komunikaci a také vyladit společné postupy, které se mohou v lehkých odchylkách lišit. Vidět se až při ostré akci by určitě nebylo dobré. Musíme být sladění jako jeden perfektní fotbalový tým,“ konstatuje zástupce velitele českých výsadkářů.

Cvičení odhalilo i drobný problém, který byl hned na začátku odstraněn. „Měli jsme jeden malý problém ve spojení,“ dodává závěrem major Ivo Zelinka. „My používáme šifrované alianční spojení, proto jsme se sladili s Američany, se kterými jsme začali používat i satelitní na přímou viditelnost a naše komunikace během cvičení byla v naprostém pořádku.“

Text a foto: Jana Deckerová a Jan Kouba

Český polní chirurgický tým zvládl hromadný příjem raněných na výbornou

Mascal

Boj s Daesh, tedy takzvaným Islámským státem, není veden pouze na bojišti. Pro lékaře a zdravotníky je bojištěm operační sál, na němž svádí bitvu o životy zraněných vojáků každý den. Tvrdý dril a náročná příprava pomáhá doslova vyrvat raněné ze spárů smrti a to i přes náročné, nepříznivé podmínky, které v Iráku panují.

To, na co se celý polní chirurgický tým (PCHT) v Iráku připravoval v nácvicích, se stalo realitou. Celý den probíhal v rámci možnosti nasazení poměrně poklidně. Ráno briefing, po té rutinní kontrola pracovišť a přezkoušení funkčnosti a správného chodu přístrojů. Nic nenasvědčovalo tomu, že by tento den měl být něčím výjimečný. Snad jen ranní zpravodajská informace, která hovořila o prudkých bojích v bitvě o město Mosul a o pokračující ofenzivě 7. irácké divize, která se snaží z okolí naší základny definitivně vytlačit bojovníky Daesh, mohla dát tušit, že dříve nebo později se stane událost, která prověří profesionalitu všech příslušníků polní nemocnice.

Byl vyhlášen Mascal

V ranních hodinách toho dne se ozvala rádiová výzva z operačního centra, aby se příslušníci PCHT dostavili na své pracoviště. Všichni okamžitě spěchali do nemocnice, někteří v polní uniformě, někteří

jen ve sportovním ústrojí. Postupně přicházeli také dánští a britští kolegové. Bylo jasné, že se děje něco mimořádného. Po příchodu do nemocnice byla cítit napjatá a těžká atmosféra. Stačilo jediné slovo, aby bylo všem jasné, co bude následovat. „Byl vyhlášen Mascal“, krátká informace, která vyvolala v hlavě každého z přítomných zdravotníků identickou reakci:

„A je to tady!“ Nikdo na nic již nečekal, každý věděl, kde je podle Mascal plánu jeho místo. Začala se připravovat jednotlivá pracoviště. Dva zdravotníci na triádění pacientů (tzv. triáž) na betonovém plácku před nemocnicí, ostatní zdravotníci byli uvnitř nemocnice. Začíná platit zjednodušený přístup k raněným, jedná se vlastně o jakési krizové řízení. Přes rádiové spojení přicházejí první konkrétní informace. Bude se jednat o raněné z řad iráckých vojáků, kteří byli napadeni sebevražednými útočníky s vozidly upravenými jako výbušné zařízení. Nová a velmi účinná taktika Daesh, proti které není prakticky žádná obrana.

Vítězí neúprosná logika

Na korbě velkého vozidla typu pick-up byli dovezeni první dva ranění. Jednalo se o traumatické poranění hrudníku u obou dvou případů. Dle naučených postupů byli ranění prohlédnuti, zda nemají další zranění a byla provedena diagnostika. V běžném případě by obě dvě zranění hrudníku znamenala okamžitý chirurgický výkon. V případě Mascalu ovšem lékař musí vydržet své intrapsychické napětí, které mu velí k okamžité pomoci raněnému, musí zvítězit neúprosná logika věci a tou je predikovaný fakt, že na cestě jsou další zranění. S tímto musí lékař kalkulovat při svém rozhodování, jelikož by další přivezený pacient mohl potřebovat operační sál urgentněji, a tím, že by byl již obsazen jiným pacientem, by to pro něj mohlo mít fatální následky. V tomto případě se z lékaře nechťně stává ten, kdo rozhoduje o bytí a nebytí. Naštěstí jsou sanitkou za chvíli dovezeni další pacienti a konečné číslo přichozích pacientů je stanoveno na číslovce 5. Konečně se rozhoduje, kdo je operován přednostně a kdo musí počkat. Pracují doslova všichni příslušníci PCHT bez výjimky.

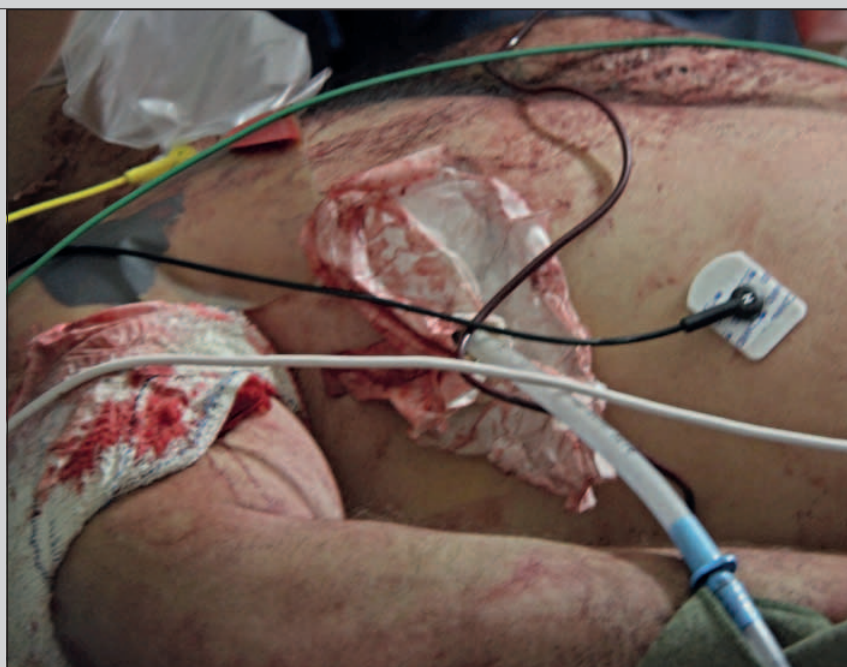
K dispozici dvě lůžka

V nemocnici jsou na operačním sále dvě operační místa, obě dvě byla zaměštnána náročnými operačními výkony. Krizové rozhodování, jak tomu u Mascalu muselo zákonitě být, určilo, že méně časově náročná operace zranění oka byla provedena přímo na nosítkách na příjmu pacientů. Tento rychlý improvizovaný zákrok dal pacientovi naději, že oko neztratí. Více ale bylo nad technické možnosti polní nemocnice. Odbornou péči očního specialisty už mohla poskytnout jen nemocnice vyšší úrovně. Proto byl pacient transportován letem Medevac do Bagdádu. Tento improvizovaný zákrok dokresluje náročnost hromadného příjmu pacientů a rovněž vyjadřuje schopnost našich zdravotníků rychle se adaptovat na vzniklou situaci a nalézt ve vyjaté atmosféře správné řešení.

Útoky sebevražedných atentátníků

Jako poslední na operační stůl byl přinesen pacient s traumatickým poraněním nohou od výbuchu sebevražedného atentátníka. To již venku před nemocnicí svítá, ale personál nemocnice stále podává 100% výkon. Kolem deváté hodiny je ukončena poslední operace. Vyčerpání dopadlo na všechny. Na místě zůstávají jen služby na ICU (intenzivní péče). Budova nemocnice se několikrát silně otřese pod náporem tlakových vln dělostřelectva, které ze základny ostřelují pozice Daesh na nedalekých výšinách a snaží se je zatlačit dále od základny. Všichni tuší, že nebude dlouho trvat a budou následovat další pacienti. Celá akce je ukončena před obědem, kdy byli všichni stabilizováni iráčtí vojáci po operacích předání irácké straně. Šest jejich kolegů na místě útoku sebevražedného útočníka takové štěstí však nemělo...

Text: Michal Kříž – PCHT, Michal Voska, foto: PCHT

A fakta

Hlavním úkolem PCHT je zdravotnická podpora a péče o příslušníky koaličních a iráckých ozbrojených sil. Jednotka je sestavena převážně z příslušníků Agentury vojenského zdravotnictví, které doplnili vojáci z Ústřední vojenské nemocnice Praha a dalších vojenských útvarů a zařízení. Odborné jádro týmu tvoří dvojice chirurgů, jeden anesteziolog, střední zdravotnický personál a další specialisté.

